

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiliteva (Zépolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 231 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Megindul a frankügyben a rendőrségi pótnyomozás.

Budapest, jan. 30.

A csütörtöki nap folyamán a franküggyel kapcsolatosan nem történt nevezetesebb esemény. Az ügyészség, mint ismeretes, várakozó álláspontra helyezkedett és második napja, hogy nem rendelt el kihallgatásokat. A francia nyomozók nem mutatkoztak sem a rendőrségen, sem az ügyészségen s így a nyomozhatóságok egyelőre függőben tartották a további nyomozást.

Tegnap délután fordulat következett be a pillanatnyinak tűnő szélesedben, amennyiben megállapították a pótnyomozás megkezdésének az idejét és meghatározták a francia nyomozók részvételének módját a további kihallgatásoknál.

Strache Gusztáv dr. főállamügyész újságírók előtt kijelentette, hogy a francia nyomozók a frankhamisítás gyanúsítottjainak a kihallgatásán azért kívánnak jelen lenni, mert több körülményre részleteket óhajtanak megtudni és általában meg akarják a letartóztatottak vallomásával világítani az ügy hátterét, amelyben — mint sejteni lehet — politikai célokat látnak. A francia nyomozók legfőbb kívánsága mégis az, hogy megállapítsák, hol vannak a hiányzó, eddig fel nem lelt hamisítványok.

Újlag kihallgatják Kozma Gyulát.

A főállamügyész különben az este újlag kihallgatta Kozma Gyulát, a Magyar Távirati Iroda vezetőjét.

Hat óraker kezdődött meg Kozma vallomásának jegyzőkönyvbe vétele és háromnegyed kilenc volt, amikor a M. T. I. igazgatója elhagyta az államügyészség épületét. A folyosón várakozó újságírók kérdéseire mosolyogva kijelentette, hogy „annyt őszintén beismerhetek, nem hamisítottam frankot.”

Néhány perc múlva elhagyta hivatalát Strache Gusztáv főállamügyész is, aki az újságírók ostromára kijelentette, hogy Kozmát tanuként hallgatta ki és tanuvallomásról lévén szó, annak tartalmáról nem nyilatkozhat. A pótnyomozásra vonatkozólag elmondotta, hogy a rendőrségnek csak arra ad utasítást, hogy milyen irányban folyjon le az utólagos nyomozás, de tovább a rendőrség munkájára semmiféle befolyást nem gyakorol.

Milyen eredménnyel fog járni a pótnyomozás, természetesen nem tudhatom — folytatta — de az eredmény semmiesetre sem döntheti meg a vádiratot. A pótnyomozás esetleges vizsgálati anyagát a vád keretében fogom felhasználni.

Pesthy Pál igazságügyminiszterrel megegyeztem abban, hogy a vádirat elkészültével egyidejűleg, holnap vagy holnapután, visszaadjuk a bűnügy iratait a rendőrségnek, a nyomozás folytatása végett.

Miért történt Kozma kihallgatása.

A „Magyarország” beavatott helyről úgy értesül, hogy Kozma Gyula kihallgatására azért volt szükség, hogy megállapítsák, miképpen jutott a Magyar Távirati Iroda tudomására Jankevich, Mankovich és Marsovszky letartóztatása. A hollandiai lapok ugyanis, a többi európai lapoktól eltérően, nem közlik a rendőri letartóztatásokat és a bűnügyekkel csak jogerős bírói ítélet alapján foglalkoznak. Az ügyészség ennek a kérdésnek tisztázását szükségesnek tartja és ezért

rendelte el másodszer is Kozma kihallgatását.

Még mindig tisztázatlan a papír kérdése.

A budapesti „Magyarság” szerint, még mindig kiderítetlen a papír eredetének kérdése, aminek tisztázását a francia nyomozók igen fontosnak tartják. Néhány gyanúsított, közöttük Gerő és Kurtz vallomása szerint, tíz kilogrammos csomagolásban pép alakban kapták Németországból az anyagot, viszont Spanring műszaki tisztviselő azt bizonyította, hogy papirtekercsekben az eredeti gyári csomagolásban látta a papirkészletet a térképészeti hivatal pincéjében.

Más verziók szerint, a hamisítók Franciaországból hozták a frankok gyártásához szükséges papírost, amelyet az állomásról az Országos Szállítási r. t. szállított be a Retek-utcában lévő térképészeti hivatal udvarába. A „Magyarság” munkatársa felkereste a cég igazgatóját és cégjegyzőjét, akiktől felvilágosítást kért a szállításra vonatkozólag. A kérdezettek kijelentették, hogy az állami térképészeti hivatalnak tényleg a szállítói, de pozitíve nem tudják megállapítani, hogy Franciaországból érkezett-e papírszállítmány az intézet részére.

A politikai élet élénkebb lett Pesity megérkezéssel.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 30.

Pesity miniszterelnök hazatérése újra megélénkült a politikai élet. Ezzel egyuttal újra előtérbe léptek a különféle kombinálgatások, amelyek azonban egyhamar nem valósulhatnak meg, minthogy a kormányrekonstrukció kérdését Pesity miniszterelnök semmi esetre sem fogja fölvetni, míg a költségvetést le nem tárgyalták.

A miniszterelnök különben tegnap délután megjelent a hivatalában, minthogy azonban váratlanul érkezett meg, sem a közönség, sem a politikusok nem várták a miniszterelnökségi palotánál, ahogy ez máskor megtörténik. Egyedül Miletity Krszta közlekedésügyi miniszter jelent meg a miniszterelnöknél, akivel rövid ideig elbeszélgetett.

Délután 5 óra után kihallgatásra ment Pesity, ahol másfél óráig referált a királynak a politikai helyzetéről.

Tegnap délután különben több kihallgatás is volt. Délután dr. Nincesity mintegy két óra hosszáig volt a királynál. Majd este Miletity Krszta jelent meg a felség előtt.

Radies Szeptán és Makszimovity Bózsó összetűzésének kérdése újra foglalkoztatja a politikai életet, mert a boszniai és dalmáciai radikális szervezetek nap-nap után küldenek rezolúciókat a fővárosba, a melyben követelik, hogy a kormány adjon Makszimovitynak elégtételt és akadályozza meg, hogy Radies Szeptán a jövőben ilyen sajtótámadásokat intézhessen.

Politikai körökben az a hír tartja magát, hogy az ügyet úgy fogják likvidálni, hogy Perovity spliti főispánt felváltják állásából, mert tulajdonképpen az ő működése adott okot Radies támadására. Kormánykörökből azonban cáfolják ezt a hírt, mert a leváltás csak a minisztertanács és az ukázbizottság döntése alapján történhetik.

A szkupstina mai ülése.

Beograd, jan. 30.

A szkupstina mai ülését fél 11 óraker nyitotta meg Trifkovity házelnök. Az ülés első szónoka

Moszkovljevity, aki kritizálja a hitelkérdést és úgy találja, hogy a kormány tulságosan érdekelve van az Iparbankban.

Mehmed Spaho a muzulmán klub nevében bírálja a törvényjavaslatot

Lapzártakor az ülés még folyik.

A török-SHS békeszerződés ratifikálása.

Beograd, jan. 30.

Hikmet bej beogradi török követ tegnap Kemal bej angorai török delegátussal együtt felkereste Markovity külügyminiszterhelyettést, akinek átnyújtotta a török-SHS békeszerződés ratifikált példányát.

A török békeszerződés ratifikálása Beogradban február 1-én, vagy 2-án fog megtörténni.

A parlamenti klubok pártközi konferenciója.

Beograd, jan. 30.

A parlamenti klubok pártvezetői tegnap délután pártközi konferenciát tartottak Trifkovity házelnök javaslatára. Az ülésen megállapodtak a költségvetés vitájának rendjére nézve.

A megállapodás szerint, a költségvetési vita február 3-án kezdődik és március végéig tart, miután április elsején a budgetnek már életbe kell lépni. A költségvetési vita ideje alatt minden hét csütörtökjén interpellációs nap lesz.

A kormánypártok vezetői azt kívánták az ellenzékétől, hogy a vitát ne nyújtsák el szándékosan és tegyék lehetővé, hogy március végére elkészüljön a szkupstina a költségvetéssel.

Az ellenzék viszont azt követelte, hogy a kormánypárt ne gördítsen akadályt az elé, hogy az ellenzék szónokai véleményüket szabadon elmondhassák.

A demokrata-klub ma délután ülést tart, amelyen megállapítja a szónokok névsorát és sorrendjét, a kik a vita folyamán fel fognak szólalni.

A radikális-klub ugyancsak ma délután tart ülést, amelyen a pénzügyi bizottság jelentését hallgatják meg.

TÖZSDE

Január 30.

Budapest. Buza 395, rozs 237¹/₂, takarmányárpa 250, sörárpa 340, köles 195, zab 260, tengeri 185, korpa 175.

Meggyógyítják a frankot.

Aldozatkészéget kér Doumer pénzügyminiszter.

Páris, jan. 30.

Doumer pénzügyminiszter a kamarában nagyszabású beszédet tartott, amelyben többek között kijelentette, hogy az inflációs politikát kerülni fogja és oda fog hatni, hogy a frank revalidációját elérje. Véleménye szerint, nincsen leküzdhetetlen akadálya annak, hogy a frank értékét visszahelyezzék arra a nivóra, amelyen a múlt évi frankbukás előtt állott. A terv megvalósításához áldozatkészéget szükséges és reméli, hogy a francia nép a legvალóságosabb időkben mellette fog maradni.

Az állami jövedelmeket mondta azután, fokozni fogja a tőzsde, a kereskedelem és a termelés jelentősebb megadóztatásával. Felemeli azonkívül a vámilletékeket és a dohány árát is.

Beszédét a kamara általában nyugodtan fogadta. A közép és jobboldali pádsorokból néhány tapsot is kapott a pénzügyminiszter.

Brazília után a Rajna-vidék.

Nyomorból nyomorba menekülnek az állásnélküliek.

Beeskerek, jan. 30.

Az egyesült beeskereki munkás-szaktanács a napokban ülést tartott, amelyen a düsseldorfi SHS konzulátus egy köriratát tárgyalta meg, amelyben a munkát kereső SHS munkásokat óva inti Németország felkeresésétől. Sok csalódástól szabadítja meg a belföldön kenyér nélkül maradt és munkaalkalmát kereső SHS állambeli munkásokat, mert megtakarítja számukra a vagyonszármazást, amelyet németországi utra szántak volna. A nehéz ipari munkásság a Rajna-vidékre gravitált, a hatalmas bányavállalatoknál vélt elhelyezést, pedig ott a hennszülötték sem tudnak már álláshoz jutni és napról-napra nő a kenyérüket vesztett elboesájtottak száma. A konzulátus szemléltető számokkal illusztrálja a munkanélküliség fokozódását és felemlíti, hogy naponta sokszáz személlyel nő az utára kerülő munkáképes és szorgalmas gyári alkalmazottak tábor. Essenben 12 000, Düsseldorfban 55 000 Duisburgban 7000, Gladbergenben 3000, Baldrenben 1000 főt említ fel az állásnélküliek elszomorító kimutatása.

A jelentés tudomásulvétele után, foglalkoztak a szociálpolitikai minisztérium legutóbbi ismeretes rendeletével, amely a külföldi munkások foglalkoztatását szabályozza.

Dr. Földes
Margit-
crém,
puder,
szappan
csodaszéppé teszi.
Ujból mindenütt kapható
Vezérképviselőt:
Heller, Vel. Kikinda.

„Vesszen Németország“.

Fascisták tüntettek a római német követség előtt.

Róma, jan. 30.

Az Olaszországnak jutott Dél-től német lakosságát az utóbbi időben több sérelem érte az olasz hatóságok részéről. Legutóbb betiltották a boseni német napilapot is, amely a jogtalanságokkal élesen szembeszállt. Az elkeseredett németek erre kimondták a gazdasági bojkottot minden olasz árucikkre és azóta kizárólag külföldről eredő árukat vásárol.

A fascisták Németország kezét látták a tiroli németek bojkottjában és diplomáciai uton tiltakoztak a német birodalmi kormánynál a beavatkozás miatt. Berlinben kijelentették, hogy az ügylőz semmi közük és egyébként is nem német

hivatalos körök inspirálták a mozgalmat.

A feketeingesek azonban mégis Németországot hiszik vétkesnek és tegnap parázs tüntetést rendeztek a római német nagykövetség előtt. Az épület előtt német újságokat hordtak össze máglyára és meggyújtották. Órákig hangzott a tüntetők lármája: „Vesszen Németország“.

A tüntetőket a rendőrség távolította el a követség környékéről. Az olasz külügyminisztérium két főtisztviselője még a délelőtt folyamán a kormány sajnálkozását fejezte ki a német követ előtt a történetért.

Február elsején lép életbe a megyei ingatlanforgalmi illeték.

A pénzügyigazgatóságok fogadják el a befizetéseket.

— A „Torontói“ tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 30.

Torontál-Temesmegye utainak állapotáról csak az tud igazán hü képet alkotni, aki husz-harminc kilométeres szakaszt végigjár, akár gyalog, akár járművön. A háború alatt szünetelt a gondos javítási munka, másra kellett a pénz és ami a legfőbb, nem akadt munkaerő az utak helyreigazítására. A hétesztendő vérzivatar elülte után a javításra előirányoztak ugyan kisebb-nagyobb összegeket, ezek azonban megközelítőleg sem voltak olyan jelentékenyek, hogy megengedhettek volna jelentősebb arányú vállalkozásokat. A mérnöki hivatal munkája kisebb arányú javításokra szorítkozhatott csupán és így sem tellett minden utra, hanem csak a fontosabb szakaszokra. Az utak pedig a pénztelenség hosszú éveitől állandóan romlottak. A gránitkockák, amelyek valamikor pompásan járható, sima utat adtak, lassankint elkoptak, eltöredeztek és meglazultak. Amint a kövek pusztultak, olyan arányban vesztett az út is tartósságából, ellenállóképességéből. Az uttestek tönkrementek s már csak az itt-ott fellelhető kőmaradványok jeleztek, hogy valamikor sártenger helyett rendben tartott uttest vezetett a községek felé.

A közlekedési kátyuból végre is találtak kiutat. A megyei törvényhatósági bizottság bevezette az egy százalékos ingatlanforgalmi illetéket, amelynek jelentősnek ígérkező jövedelméből már megfelelő alapot biztosíthatnak, amelynek bevételeiből fedezhetik a generális javításokat és a szükséges utépítéseket. A határozatot felsőbb helyen jóváhagyták, ugyiszintén helybenhagyták az illetékek befizetéséről szóló szabályzatot is, amelyet a pénzügyminisztérium miniszteri rendelet alakjában külön közölt az illetékes hatóságokkal.

Az egy százalékos ingatlanforgalmi illeték február elsején, vagyis hétfőn lép életbe, azért szükségesnek találtuk érdeklődni aziránt, kik tartoznak befizetni az előírt új illetéket és azt milyen ingatlantruházások után számítják.

Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy a Torontál-Temesmegye területén érvényes egy százalékos ingatlanforgalmi illetéket minden ingatlantruházás esetén fizetni kell, akár örökösödés, akár bírói ítélet révén, vagy a felek között létrejött megállapodással jut az ingatlan egy másik fél birtokába. Kivételt képez a birtokesere és a földesoprotisztítás. Általában az illetéket minden olyan ingatlantruházás után felszámíthatják, amely állami illeték alá esik. Az illeték fizetésének terhe arra a félre esik, akinek a birtokába a tulajdonost cserélő ingatlan kerül.

Olyan esetben, amikor az államnak nem fizetik be az előírt ingatlanforgalmi illetékeket, vagyis az illeték mentességét élvez, nem követelheti a megye sem az egy százalékos letörlesztését. Hasonlóképpen illetékmentesen vehet ingatlant azon község polgársága is, ahol utjavítások céljaira esetleg már ilyen hozzájárulást megszavaztak volna.

Az illetékek befizetése az illetékes állami pénzügyi hivatalokban történik, az állami ingatlanforgalmi illeték kiegyenlítésével egyidejűleg. A kötelezettség teljesítéséről a fél elismervényt kap. Ha valaki az előírt illetéknél tévesen többet fizet be, a különbözet visszaszolgáltatásáért 90 napon belül kérvényt adhat be az alispán címére azon pénzügyigazgatóság útján, ahol a befizetést eszközölte.

Az ingatlanforgalmi illetékekből eredő jövedelmet évről-évre felveszik a költségvetésbe az utak javítására és építésére, a nyersanyagok és a szükséges szerszámok beszerzésére. Amennyiben a jövedelem túlhaladja az egy évi kiadást, alapot kell létesíteni, amely a további munkálatok költségeinek kiegyenlítésére szolgál. Végül kölesön felvételénél fedezetül szolgálhat. Mivel a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén elvben elhatározta egy körülbelül százmillió dináros hitel felvételét, bizonyos, hogy az új megyei jövedelmi forrás a nagy arányú belföldi kölesön fedezésére fog szolgálni, amelynek révén a bányászati utakat aránylag rövid idő alatt helyre lehet majd állítani.

HIREK

— jan. 30.

A király vadászaton. Tegnap este a király Szomborba utazott, amelynek környékén Bezdánban és Kozarán hajtóvadászati lesz, amelyen a király is részt vesz. A felség kíséretében vannak Pavle herceg, Hadzi tábornok, szárnysegéd, Damjanovity tábornok, udvarnag, Dimitrijevity és Ljubicity ezredesek és Masalovity őrnagy, parancsörtszt. A király ma este visszatér Beogradba.

Főszolgabírói értekezlet. Ma délelőtt Krszity Vászsa alispán elnöklése alatt főszolgabírói értekezlet volt, amelyen közigazgatási ügyeket vitattak meg. Az értekezleten most első ízben vett részt Bácsmegeyéből a beográdi kerülethez csatolt négyjáros főszolgabírája. Jelen voltak a szmederevói kerület bányászati főszolgabírái is, akikkel az alispán külön megtárgyalta a napirenden szereplő ügyeket.

Eremin Ozren marad a becskereki pénzügyigazgató. A pénzügyminisztérium legutóbbi kelt ukázával Eremin Ozren pénzügyigazgatót, akit a szubotocai pénzügyigazgatóság vezetésével bíztak meg, újra visszahelyezte Beeskerekre.

Radics Sztepan elutazott Boszniába. Radics Sztepan közoktatási miniszter tegnap este elutazott Szarajevóba, ahol vasárnapra párthívei népgyűlést hívtak egybe. Hir szerint Radics a boszniai és dalmáciai utja után rövidebb pihenőre megy.

Radanov és Delfel nyilvános rádió-állomásának műsora. Ma este római szinfonikus hangverseny és a budapesti Opera előadása. Vasárnap délelőtt tíz órakor budapesti istentisztelet, tizenegy órakor a bécsi szinfonikus zenekar hangversenye Nilius tanár vezetése alatt.

Értekezlet a szent Jeromos intézet ügyében. A római szent Jeromos intézet ügyében tegnap este értekezlet volt a külügyminisztériumban, amelyen résztvettek dr. Nincity elnöklése alatt Radics Sztepan, Radics Pavle, Trifunovity Misa és Janity Voja.

Az angol—jugoszláv klub estélye. A becskereki angol—jugoszláv klub ma, szombat este 9 órai kezdettel a Kaszinó éttermében társas összejövetelt rendez, tánccal egybekötve. A klub eddigi rendezései mindenkor a teljes siker jegyében folytak le és előreláthatólag a mai estély is igen látogatott lesz. A rendezőség mindent megtesz annak érdekében, hogy a tagok által meghívott vendégek és a tagok jól eltöltött est emlékével gazdagodjanak.

Megszigorított kedvezmény. A kereskedelemügyi minisztérium értesítette a Gyáriparosok Országos Szövetségét, hogy a jövőben csak a száz lóerős motornál erősebb motor részére ad vámentességi behozatalra engedélyt. Korábban husz lóerő volt a vámentesség kezdő erőssége, míg később ötvenre emelték fel a HP minimumát. Az új rendelettel ez a kedvezmény is megszűnt és csak a száz lóerős motorok kerülhetnek vámentesen SHS területre. A rendeletről szóló értesítést ma kapta meg a Bányászati Gyáriparosok Szövetsége.

Antenna nélküli rádió. Budapestről jelentik, hogy Kubik József budapesti mérnök felfedezte az antenna nélküli rádiót, amelynek kihasználására egy magyar érdeklőség alakult meg.

Ujsá

13-iki

nemes

déki

nagy

idei

san

rek

nyire

válasz

nások

ban,

hátra,

galmas

még

nem

hogy

rész

kettőre

nek

mert

az

siker

eddig

mulni

küldi

* Mi

ter

Ke

neve,

ameri

Buster

összeté

delmi

szí

ren

van

burles

fonák

olyan

son

át

a

ca

jain

és

a

mulatsá

ran

el

Buster

kopban

* A

február

megtart

Felcs

dapest

térium

rok

Egy

ját,

me

rőleg

po

Herez

ceg

nak

o

kezdte

szinre

művet,

csak

te

összes

a

továb

tó

alatt

Elfoge

Meesko

bünszö

a

körny

tött

el

kat

az

esendő

eredm

da

több

Milutin

szlávot

ügyi

há

társai

mir,

Ni

Szteván

Mihajló,

meesko

szöktek,

a

menek

Bányász

körözle

dörható

mélyle

be

ajánl

* Elsz

Klein

rek,

Al

Ujságíró bál. Az ujságírók február 13-iki álarcos és jelmezes bálja iránt nemcsak Beeskerekéről, hanem a vidéki városok közönsége részéről is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az idei szezon első jelmezbáljára lazasan készülnek a jelmezek. Beeskerek ur asszonyai és urleányai többnyire már tul vannak a jelmez kiválasztásán, megállapodtak nagyvonalúban a legnagyobb problémában, most már csak a kivitel marad hátra, amelyet a divattermek szorgalmas munkásnőire bízunk. Mások még a tervezéseknél tartanak és nem tudnak megállapodni abban, hogy milyen jelmezben vegyenek részt a bohókás estén. Persze egykettőre a késlekedők is megegyeznek valami maszkban. Sietni kell, mert már csak két hét van az ujságírók táncmulatságától, amely siker tekintetében előreláthatólag az eddigi ujságíró bálakat is felülfogja mulni. A meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség.

* **Mi az a Navigátor? Nos ez Buster Keaton legújabb burleszkjének neve.** Tulajdonképpen Navigátor egy amerikai hadihajó neve, melyre Buster Keaton véletlenül felszáll, összetévesztvén egy békés kereskedelmi hajóval. Ezt csak akkor veszi észre, mikor már a nyílt tengeren van. Ami ezután következik a burleszk komikum netovábbja. A fonák helyzetek, trükkök és humor olyan torlódása, hogy hét felvonáson át nem jut lélegzethez a néző a kacagástól Buster Keaton kalandjain a nyílt tengeren, a tenger alatt és a kannibálok közt. Oly pompás mulatság lesz ez ismét, hogy bátran elmondhatjuk: **Isten hozta Buster Keaton, — a Balkán Bioszkópban vasárnap, hétfőn.**

* **A Purimbál Grószéknál az idén február 28-án, vasárnap este lesz megtartva.**

Felosztatott ébredő szervezet Budapestről jelentik: A belügyminisztérium feloszlatta az Ébredő Magyarok Egyesületének békéscsabai fiókját, mert az alapszabályoktól eltérőleg politikával foglalkozott.

Herezeg Ferenc jubileuma. Herezeg Ferenc 49 éves írói jubileumának országos ünneplését tegnap kezdette meg a Nemzeti Színház, színre hozva az első Herezeg színművet, a „Balatoni regét”. Ugyan-ésk tegnap jelent meg Herezeg összes munkáinak első tíz kötete, a további husz kötet most van sajtó alatt.

Elfogott lótolvajok. A szerbiai Meeskovei községben nagyarányú bünszövetkezetet lepleztek le, amely a környékbeli falvakból lovakat kötött el és az eltulajdonított állatokat azután jó áron értékesítette. A esendőségi nyomozás csakhamar eredménnyel járt és sikerült a banda több tagját, névszerint Nikolity Milutint, Radoszavlyevity Vladiszlávot és Mitrovity Krsztát a bünyügyi hatóság kezére juttatni. Büntársaik azonban, Nikolity Vladimir, Nikolity Márkó, Malcevity Szteván és Mita, valamint Nikolity Mihajló, részint beográdi, részint meeskovei lakosok, idejében megszöktek. Mivel nincs kizárva, hogy a menekülő lótolvajok esetleg a Bánságban keresnek menedéket, körözölevelet küldtek az itteni rendőrhatalóságoknak is, amelyben személyleírásukat jó előre figyelembe ajánlja.

* **Elszakíthatatlan hőcipők** Eugen Klein fióküzletében, Velikibeeskerek, Aleksandrova (Fő) u. 14.

Ahol a betörőknek immunitásuk van.

Egy és más a katarinai sorozatos betörésekhez.

Beeskerek, jan. 30.

Megirta a „Torontál”, hogy a szomszédos Katarina községben több helyütt betörtek és nagyszegű készpénzkészletet és értékpapírokat loptak el. Tegnap a sorozatos betörésekkel kapcsolatosan olyan hírek terjedtek el Beeskerekben, hogy a tetteseket elfogták.

Érdeklődünk az illetékes nyomozó hatóságoknál abban az irányban, hogy mi igaz a vakmerő betörők kézrekerítéséről forgalomba került hírekből, amire azt a meglepő választ kaptuk, hogy a károsultak nem tettek feljelentést és így vol-

taképen meg sem indult a nyomozás, amely ilyenformán eredményt sem tud felmutatni. A meglepő gazdák elmulasztották a hatóságot értesíteni arról, hogy házukban hivatalan vendégek jártak, nem közölték azt sem, hogy milyen kárt szenvedtek, vagy hogy miképpen folyt le a betörés. A tartózkodás és a lakosság furcsa magatartásának — amely méginkább bátorítólag hat a vállalkozó szellemű bűnözőkre — oka állítólag az, hogy egy esetben eredménytelenül járt a lefolytatott nyomozás. A katarinai betörők tehát a naiv néphit következtében immunitást kaptak a lakosságtól — szabadon garázdálkodhatnak, amíg éppen meg nem unják a rendszeres fosztogatást és vissza nem vonulnak az anyagilag jól megalapozott „magánéletbe”.

Szervezkednek a bérkocsisok.

Telefonnal felszerelt fedett „stand”. — **Egységes tarifamegállapítás.** — **Amikor nem volt Beeskerekben bérkocsis kapható.**

Beeskerek, jan. 30.

Tegnap este 6 órára eltűntek a beeskereki utcákról a bérkocsisok. Elmaradt a kerekék fáradt zörgésének egyhangu muzsikája, elveszett a kis városi lármában gyakran felsikító ostopatogtatás és a görnyedt konflislovak helyett csak jól táplált, magánkocsikba fogott lovakkal siklottak tova (ha ugyan szabad ezt a menetsébeséget jelzőnek használni a beeskereki keramiton. A bérkocsi állomásokról, vagy „magyarul” standokról eltűntek a bundás bérkocsisok és a szunyókáló lámpák, amelyeknek sárgás fénylete ilyenkor fátykonyan lapul meg a szűk üvegörvényben. Az ismert kép helyett hosszankodó arcok szegeződtek a szemlélőre. Bérkocsit kerestek és néhány percnyi kétségbeesett kérdészködés után gyalogszerrel neki vágta az állomás felé vezető Princ Györgyeva (Bonnáz) utcának.

A pörüljárt utasok bizonyára bérkocsis sztrájk hírért vitték Vrsacra, Kikindára, Szuboticára ki hová utazott. pedig dehogyan gondoltak bérmozgalomra a beeskereki fuvarosok. Csupán szervezkedni kezdtek és megalkották a bérkocsisok egyesületét.

Hosszu kocisor jelezte a Petrográdszka (Melencei) utcában lévő Ellmer-féle vendéglő előtt, hogy a kocsmában ezuttal nem két deci bor elfogyasztása miatt tért be a megszomjazott bérkocsis, hanem komoly ügyek megbeszélésére testületileg gyűltek össze.

Hatvanan voltak jelen és Kraljev Zsiva bérkocsis nyitotta meg az értekezletet, amelyen a szervezkedők kérelmére résztvett Sztanojlovity Sándor, a bánsági kereskedelmi és iparkamara titkára és Cvetkov Boriszláv kamarai fogalmazó. Az elnöklő Kraljev Zsiva megnyitó szavai után Sztanojlovity Sándor ismertette a megjelentekkel az egyes iparosok szervezkedésének a célját és kérte a fuvarosokat, hogy a megalkotandó egyesület feladatokról ne lássák a fuvardijak egységes megállapításában kimerültnek, hanem

legyen főcéljuk érdekeik hathatósabb megvédése és egymás kölcsönös támogatása. A takarmányok közös beszerzésével például jelentős megtakarítást érhetnek el. Foglalkozzanak — mondotta többek között — egy modern, fedett, telefonnal felszerelt bérkocsialomás kiküzdésével, hogy magukat és állataikat ne legyenek kénytelenek az időjárás viszontagságainak kitenni. Végül támogatassák az anyagi kárt szenvedett tagokat. Az egyesület — fejezte be szavait — feltétlenül anyagi aldozat-készséget igényel, mire spontán lelkesedésből egyhangulag kijelentették a gyűlés résztvevői, hogy hajlandók a szükséges áldozatot meghozni.

Néhány hozzászólás után kimonodották a fuvarosok egyesületének a megalakulását és megválasztották a vezetőséget. Elnök Kraljev Zsiva, alelnök és pénztáros Molnár József lett, míg a választmányba Frank Ferencet, Popov Tósát, Steyer Józsefet, Popov Nikoltát és Gutenkunt Józsefet választották be. A felügyelőbizottságba Arszinov Zsiva és Lajkó György került. A tisztikar megválasztása után megállapodtak abban, hogy tíz dinár beiratkozási díjon kívül évente százhusz dinár tagdíjat fizetnek. Együttal négytagu bizottságot jelöltek ki, amely a kamarai kiküldöttekkel együttesen kidolgozza az alapszabályokat.

Kraljev Zsiva elnök végül megköszönte a kamara képviselőinek részvételét és kérte a kamara további támogatását. Sztanojlovity titkár kijelentette, hogy mint minden iparág, a fuvarosok is bízhatnak a kamara segítségével, amely a jogos és nem túlzott kívánságai érdekében szívesen közbenjár.

Az egyesület megalakítását értesülésünk szerint az sürgette, hogy a város állítólag felemelni készül a bérkocsisok számát, ami egyöntetű kijelentéseik szerint egzisztenciális veszélyt jelentene számukra.

FARSANG

Január 30. Az Önkéntes Tüzoltótestület bálja a Klubban.

Február 1. A Kulturbund „Trachten”-bálja a Kaszinóban.

Február 4. Jadranszka Strazsa bálja a Kaszinóban.

Február 6. A „Stefanyik” cseh-szlovák kulturregylet álarcosbálja a Koronában.

Február 6. A Szlávija Sportegylet álarcosbálja a Klubban.

Február 12. A radikális-párt szlávja a Korona-szállóban.

Február 13. Szakszervezeti tanács jux-estélye. Kriegermél.

Február 13. Az ujságírók álarcosbálja a Kaszinóban.

Február 27. Purimbál a Kaszinóban.

Velikibeeskerekben, a Korzón

Üzlethelyiséget keresünk mielőbbre.

Ügyünköt díjazunk!
Ajánlatok Beinhauer spédicija
Szubotica küldendő.

Vállalatok, cégek stb.

munkásadója elvégzését

elvállalja egy szakember.

Cím a kiadóhivatalban. — 181

105 dinár egy pár gömbölyű orru, fekete vagy barna, kétspangnis női sevrőbör-cipő Vilim Herzfeld „Turul” áruházában.

Tavaszi kalapok érkeztek!

Ruhák, bluzok, sálak nagy választékban! — Alakítást és kalapvasalást jutányos árban vállal

ASZLÁNYI JULIA, Nemanjina u. 7.

„Pravda”

könyv- és papirkereskedés Vel. Bečkerek, városházépület

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legmodernebb irodai felszerelési cikkekben. — Iskolaírajz- és írószerek. — 102

Szerb és magyarnyelvű szépirodalmi és tudományos

könyvek, tankönyvek és kották legolcsóbb beszerzési forrása.

Orient Bioskop

Szombaton, jan. 30-án 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap, jan. 31-én 3, 5, 7 és 9 órákor

Madam X.

(A csókok piaca).

Dráma 7 felvonásban. A főszerepben
E. Desmond.

Pénztárnyitás: d. e. 10—11/2-ig, d. u.
4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon
d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Jön! Ha a 40 éves asszony szeret.

**Jegygyűrűk, ékszerek, órák,
varrógépek és kerékpárok**

jótállás mellett, a legolcsóbb árban kaphatók

Grünfeld Árminvarrógép-, kerékpár-, óra- és ékszerüzle-
tében Velikibecskerek, a nagyhid mellett.**Meghívó**

A „Velikibecskerei Temetkezési
Egylet” 1926. évi február hó 7-ikén
delelőt 11 órákor a Klub-kávéház
éttermében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre a t. e. tagok ezennel meg-
hívóznak.

Napirend:

1. Három jegyzőkönyvhitelítő vá-
lasztása.
2. Szamadási jelentés 1925. évről.
3. A mérleg előterjesztése és a fel-
mentvény megadása.
4. Újra választandó 10 választmányi
tag 3 és 1 tag 2 évre.
5. A választmány javaslata az elnök
remunerációja tárgyában.
6. Esetleges indítványok.

170

Az egyleti vezetőség.

Modern címtáblák, av egycímtáblák,
diszpozitívok moziplakátokra.
Plakáttervezés. 178

Velikibecskerek, Knez Miletina u. 4.

Kanadába

egyres földmunkások és föld-
műves családok a kanadai kor-
mány engedélye folytán jövő
tavaszra kivándorolhatnak.

Közelebbi feltételekről díjtalanul
felvilágosítást nyújt a „TRANS-
OCEANIK” jugoszláviai utazási és
szállítmányozási r. t. vojvodinai
főképviselete Velikibecskere-
k, Vilzonov tér 3. 2576

HAZELADÁS.

159

A Brigadir Risztitya (Aradáci) utca 26.
számu ház, mely áll egy üzlethelyiség-
ből, 2-2 lakószobából konyhával, élés-
kamra és a hozzátartozó mellékhelyi-
ségekből, nagy kerttel, szabad kézből
eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt
a tulajdonos ugyanott

Egy

182

kocsmahelyiség,

mely üzletnek is alkalmas,
azonnal kiadó.

Bővebbet: Lyublyanszka u. 12. a.

Olcsó bevásárlási forrás!

Ezennel értesítem t. vevőimet és is-
merőseimet, hogy

üzletemet

a Trebits-féle helyiségből (Kék golyó)

Pupinova utca 1.(tejfales piac sarkán) Hans Mayer-féle
helyiségbe 150**helyeztem át.**

A redukált költségek által mindketten
abba a kellemes helyzetbe jutottunk,
hogy elsőrendű áruinkat mélyen le-
szállított árban árusíthatjuk. Kérjük
továbbra is szíves pártfogásukat.

Hans Mayer, Mátyás József,
rövidárkereskedő. rővidárkereskedő.

CSIPKÉK

nagy választékban allandóan raktáron és olcsón kaphatók

Dívatudonságok

nagy raktára.

149

a Népbank Rt. rövidáruosztályában

az „Arany kalapács”-nál, Fő-utca

Telefon 313.

Építetők figyelmébe!

Elsőrendű darabos fehér mész és beocsini portlandcement

állandóan minden mennyiségben a legolcsóbb napiáron kapható

László és Pantovity cégnél Velikibecskerek,

Zsitni trg (Buzatér). 171

Fiat Torino

az ideális automobil a Bánátban.

Óriási árleszállítás

az összes típusoknál.

Vezérképviselő: **Automobiliz, Subotica.**Felvilágosítással szolgál: **Raubinger János, Velikibecskerek**

160

Telefon 414

műszaki vállalat

Noviszád

Kralja Petra u. 26.

Raktáron:

elektromotorok, dinamók, benzínmotorok, villanszerelési cikkek, csil-
lárók és az összes műszaki anyagok. **Rádiótelefonok**
és azok összes alkatrészei.

VÁLLALJA villanytelep építését épügy mint azok finanszírozását.**Műszaki iroda**

szakképzett autorizált és diplomás mérnökökkel. Árajánlatokkal és
költségvetésekkel költségmentesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

**A Jugoszláv Ganz Rt. Beograd, a Tungram Rt. Zágreb és
több nagy külföldi gyár gyári lerakata.** 51

Építetők figyelmébe!**Építetők figyelmébe!**

Tisztelettel értesítem a t. építetők közönséget és építkezési
vállalkozókat, hogy Velikibecskereken, Karagyorgyev trg (Vásár-
tér) 2. szám alatti házban folyó évi február hó 1-én egy

mész-, cement-, faszén- és tűzifa-üzletet

nyitok, ahol pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett, a helyi piaci
áraknál 10 százalékkal olcsóbban szerezhetheti be építkezési és fűtési szükség-
letét úgy nagyban, mint kicsinyben. — Raktárról kapható állandóan prima
líkai mész, cement, elsőrendű stukatur-nád, faszén és aprított tűzifa.
Nagyobb vételnél tetemes árengedmény! A t. közönség szíves
pártfogását kérve, vagyok tisztelettel 148

Ifj. Hizli Györgytulajdonos, VELIKIBECSKEREK
Karagyorgyev trg (Vásártér) 2. sz.**Mágnes gyűjtőkészülékek javítása.**

Delejezés. Tekerseles. Tartalékreszek.

Akkumulátor töltőállomás. 951

Schmerek Engelbert

gép- és elektrotechnikai vállalata
V. Becskerek, Etvesova (Magyar) u. 24.

Nagyobb üzletkörrel rendelkező

mészáros- és hentes-üzlet

f. évi március 1-ére bérbeadó.

Cím a kiadóhivatalban. 155

Öt házhelyhavi részletfizetésre
és egy kisebb ház eladó.Schneider Keresztély III. kül.
ker 31 szám. 149A fűszerszakmában jártas
gyakorlott, önálló detailista,aki a szerb, német, magyar
és román nyelvekben jártas,
azonnali alkalmazást talál.

161 Bővebbet a kiadóhivatalban

Eladó

176

inventárral együtt
jól bevezetett borpincével egybekötött
forgalmas **büfé (depó)** és barnagy-
kereskedés.

Bővebbet „BEGA”-hirdető és közvetítő
Vel. Becskerek, a főpostával szemben.

Walter magántanfolyam

Előkészít középiskolai össze-
vont magánvizsgálatokra, erett-
ségire bármely államból 162

Budapest, Rákóczi-ut 51.**Lakást kaphat**

jóravaló kisasszony, ugyanott
olcsó házikoszt is kapható.

180

Özv. Schubertné, Bukovácz-féle ház.

Cséplő-**garniturák,**

183

4 drb 8 HP Hofherr-Schrantz
Clayton Shuttleworth gyártmányu,
eredeti magánjáró cséplőgarnitúra
1925., 1914., 1910. és 1900 évből,
2 drb Hofherr féle négy luku mor-
zsoló, 1 drb 3 HP Cormick motor
és 1 drb 4 1/2 HP Hofherr-motor,
mindkettő 1926. évből,

más vállalkozás miatt eladók.

KUSCHILL JÁNOS Szarcsa (Bánát).